

Delårsrapport per april

Apr 2022

Region Västerbotten

RS 877-2022

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Väsentliga personalförhållanden	4
2.1 Sjukfrånvaroutveckling.....	4
2.2 Antal anställda	4
3 Händelser av väsentlig betydelse	6
4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	8
4.1 Uppföljning av fullmäktiges mål.....	8
4.2 Finansiella mål.....	12
4.3 Uppföljning av fullmäktiges uppdrag	13
4.4 Resultat och ekonomisk ställning	13
5 Balanskravsresultat	16
6 Driftredovisning	17
6.1 Ekonomiskt resultat	17
6.2 Ekonomisk analys	18
6.3 Omställning till hållbar ekonomi.....	19
7 Investeringsredovisning	21
8 Resultat och balansräkning	23
8.1 Redovisningsprinciper	30
9 Bilaga, Budgetomfördelningar per april 2022	31

1 Inledning

Månadsuppföljning är en viktig del i regionens ledning och styrning där varje organisationsnivå lämnar en rapport till överordnad ledningsnivå utifrån en fastställd tidplan.

Region Västerbotten är en politiskt styrd organisation och den politiska styrningen beskrivs i regionplanen. Den är organisationens övergripande planeringsdokument som anger inriktning och utveckling för planeringsperioden. Planen utgår från politiska prioriteringar, statliga uppdrag, befolkningens behov, de förutsättningar som råder i länet och landet samt lagar och förordningar. Ansvar för att planera och följa upp följer linjeorganisationen och vilar på såväl politiska nämnder som tjänstepersonledning.

Som en del i uppföljning av regionplanen lämnar regionstyrelsen årligen en årsredovisning och två delårsrapporter till fullmäktige. Delårsrapport per april är den första uppföljningen för året och avser perioden januari-april. Uppföljningen den här perioden beskriver i huvudsak måluppfyllelse, väsentliga personalförhållanden och ekonomisk ställning med finansiell analys och årsprognos.

Västerbotten och dess invånare

Västerbottens län är landets näst största län med en yta något större än en åttondel av Sveriges totala landareal. Här bor drygt 274 300 personer fördelade på 15 kommuner. Med en medelålder på 43 år bland kvinnor och 41 år bland män är befolkningen i Västerbotten är förhållandevis ung. Det är den nionde lägsta i medelåldern i Sverige för både kvinnor och män. Västerbottningarnas hälsovanor är i stort sett goda, men har inte förbättrats det senaste året. Västerbotten har landets lägsta arbetslöshet. Precis som i resten av riket är arbetsmarknaden i länet könsuppdelad, där framförallt kvinnor är verksamma i vård- och omsorgsykten medan män arbetar i fler branscher.

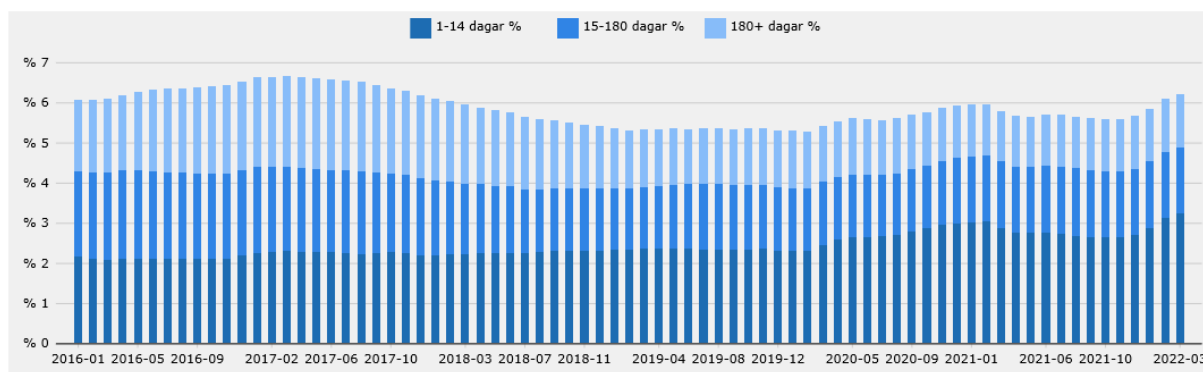
En åldrande befolkning med stora pensionsavgångar och begränsat tillskott av ny arbetskraft innebär ökande utmaningar för välfärdssystemen i kommuner där allt färre i yrkesaktiv ålder ska försörja, utbilda och vårda allt fler barn och äldre. Den demografiska utvecklingen ställer krav på nya arbetsformer och att fler kan etablera sig på arbetsmarknaden. I europeiska jämförelser tillhör Västerbotten en av de regionerna med högst innovationskraft i Europa.

I Västerbotten pågår en grön omställning av industrin, stora etableringar inom batteribranschen och det är ett omfattande rekryteringsbehov i såväl privat som offentlig sektor. Detta gör att det är stora behov att attrahera invånare till länet för att ta tillvara på de tillväxtpotentialer som råder. Att lyckas attrahera fler invånare till de arbeten som finns i länet är en avgörande fråga för bärkraften i välfärdssystemen framåt.

2 Väsentliga personalförhållanden

2.1 Sjukfrånvaroutveckling

Den ackumulerade sjukfrånvaron över 12 månader har det senaste året ökat mot motsvarande period föregående år för regionen som helhet. I mars 2021 var den 5,8 procent och i mars 2022 6,2 procent. Ökningen har främst skett av korttidssjukfrånvaro som en följd av pågående pandemi och ökad smittspridning under de tydliga säsongstopparna i början av respektive år. Den höga korttidsfrånvaron har medfört betydande ansträngningar för verksamheter där tillgång till vikarier varit låg.

Regionstyrelsen

Sjukfrånvaron har totalt sett ökat det senaste året från 4,7 procent i mars 2021 till 5,3 procent i mars 2022. Störst har ökningen varit i frånvarofall över 180 dagar som ökat från 0,7 procent till 1,1 procent. Till del förklaras ökningen av pågående pandemi. Det pågår även aktiviteter för att på sikt komma tillrätta med hög långtidssjukfrånvaro i de verksamheter där det ökat.

Hälsa och sjukvårdsnämnden

Den totala sjukfrånvaron har ökat något och är nu 6,4 procent. Korttidssjukfrånvaro är fortsatt på högre nivå jämfört med perioden innan pandemin och i jämförelse med samma period föregående år ses en ökning från 3,0 procent till 3,4 procent. Nivåerna är fortsatt högre än innan pandemin och rapporteras som viktiga att fortsatt följa.

Regionala utvecklingsnämnden

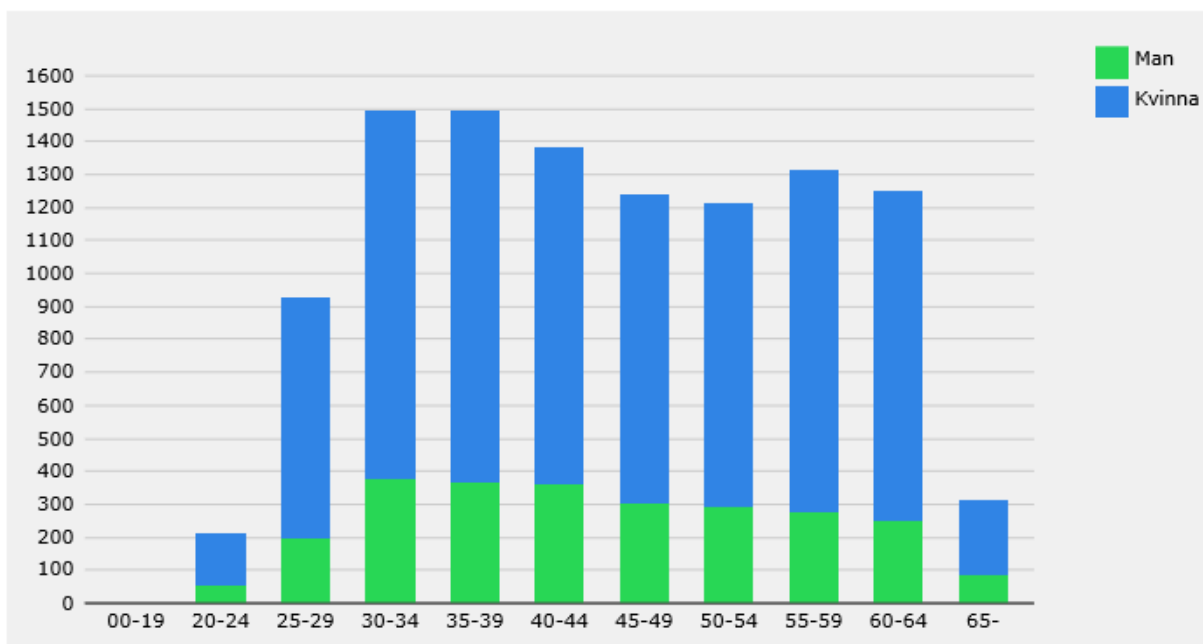
Nämnden har totalt sett låg sjukfrånvaro och höga frisktal för denna rapporteringsperiod och det finns inga tecken på någon förändring. Positivt är att de flesta medarbetarna inom regional utveckling har möjlighet att jobba på distans vid eventuella symptom.

Folkhögskolestyrelsen

Genomsnittlig sjukfrånvaro är i mars 4,8 procent över de senaste 12 månaderna. Korttidssjukfrånvaron har ökat med 0,7 procentenheter till 1,4 procent. Orsaken till det är den höga smittspridningen under pågående pandemi.

2.2 Antal anställda

I genomsnitt ackumulerat april har regionen haft 10 594 personer anställda 2022 omräknat till heltider vilket är 129 fler än genomsnittet ackumulerat samma period 2021. Ökningen motsvarar 1,2 procent.

Regionstyrelsen

Antalet anställda inom Regionstyrelsen håller fortsatt samma nivå över tid och har så gjort de senaste tre åren. Vissa ökning och minskningar mellan månader finns på grund av överlappningar och eller glapp vid rekryteringar.

Hälsa- och Sjukvårdsnämnden

Prognoser och rapporter från Socialstyrelsen och SKR visar att regionens nuvarande och framtida bristsituation gällande vissa yrkesgrupper är i enlighet med övriga regioner. Det innebär att regionens situation inte är unik utan delas med alla andra regioner och detta skapar en konkurrenssituation gällande främst löner och andra anställningsvillkor.

Beroendet av inhyrd personal fortsätter, även om flertalet verksamheter lyckats bryta den negativa utvecklingen. Kostnaderna för inhyrda läkare är höga, men fortsatt stabila. Däremot ökar fortsatt kostnaderna för inhyrda sjuksköterskor och barnmorskor. Ökningen kan till stor del relateras till svårigheten att rekrytera viss kompetens till vissa delar i länet, framför allt till inlandet.

Det pågår ett arbete att ta fram en regionövergripande kompetensförsörjningsstrategi. Vår region behöver både nu och i framtiden bedriva hälso- och sjukvård med hög kompetens och god kapacitet att möta befolkningens vårdbehov. Fokus i det arbetet är att behålla och utveckla vår egen personal, då behöver vi satsa på kompetensförsörjning och möjlighet att utveckla sig själv och den verksamhet man jobbar i. För att klara kompetensförsörjningsutmaningen så måste, förutom insatser som regionen själv styr över, en nära samverkan med universitet och högskolor som har huvudansvar för utbildning också ske.

Regionala utvecklingsnämnden

Medelantal anställda för 2022 fram till april är 106 (föregående år 125 vid samma tidpunkt). Fördelningen kvinnor 62% (60) och för män 38% (40). Minskningen i antalet anställda från föregående år beror främst på den administrativa samordningen som genomförts där ett antal medarbetare har flyttats över till regionstyrelseförvaltningen.

Folkhögskolestyrelsen

Folkhögskoleförvaltningen har till och med mars månad 2022 haft i genomsnitt 75 anställda, varav 67 tillsvidareanställda (män: 32, kvinnor 33). Det är en mindre ökning på 1 procent jämfört med föregående år.

Patientnämnden

Vid Patientnämndens förvaltning finns sju personer anställda. En anställd är man, övriga sex är kvinnor. Åldersspridningen på förvaltningens personal är 35 – 59 år. Ingen anställd planeras gå i pension inom de närmaste åren.

3 Händelser av väsentlig betydelse

Årets första fyra månader har Region Västerbotten präglats av pandemin men också globala skeenden har påverkat i hög utsträckning. Den 24 februari invaderade Ryssland Ukraina, ett nytt krig utspelas nu i Europa, vilket har påverkat verksamheter på olika sätt. Verksamheten har nu under två år verkat under extrema former.

Hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter har under första delen av året präglats av periodvis hög sjukfrånvaro på grund av pandemin, vilken medfört stor belastning på både chefer och medarbetare. Men trots det har ett intensivt arbete pågått för att beta av den uppskjutna vården samtidigt som rekrytering och planering för sommaren är intensiv.

Många verksamheter har genomfört insatser för att bearbeta köerna men tillgång till vårdplatser har begränsat möjligheten att utföra vård som kräver detta. Detta märks tydligt inom universitetssjukhusets uppdrag för Norra sjukvårdsregionen där en del verksamheter flaggar för att uppdraget inte kan utföras till fyllest. Ser ett ökat inflöde av remisser främst inom lab och röntgen men även inom andra verksamheter.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom både primärvården, sjukhusvården och tandvården. Exempelvis vakanser avseende barnmorskor där omfattande insatser genomförts för att lösa sommarbemanningen för att hålla alla tre förlossningsenheter öppna. Ett annat exempel är folktandvårdens uppdrag för barntandvård som äventyras av den brist på personal som råder.

Under perioden har hälso- och sjukvården fortsatt arbetet med bland annat att förbereda den Nationella högspecialiserad uppdraget för viss vård vid förvärvade ryggsador. Regionen är nästan klar med att utveckla patologisk och genetisk diagnostik enligt direktiv, vilket framgent kommer att innebära att laboratoriemedicin står för en betydande del av all patologisk och genetisk diagnostik i norra sjukvårdsregionen. Uppdraget som modellområde för nära vård har tack vare externa medel kunnat fortsätta med en mer långsiktig strategi.

Regionens ut- och inlämningsställen för provtagningskit för Covid-19 stängdes i slutet av februari medan den centraliserade vaccinationsmottagningar stängs senare i vår.

Regional utveckling

Som regionalt utvecklingsansvarig, har regionala utvecklingsnämnden fortsatt sträva efter att möta upp behov hos aktörer i länet för att stötta så mycket som möjligt under rådande omständigheter. Fortsatta åtgärder för att stödja och stärka olika aktörer i länet till följd av pandemins konsekvenser har i samband med att restriktioner tagits bort kombinerats med att ställa om till ett nytt slags normalläge.

Den ryska invasionen har påverkat verksamheter på olika sätt och inledningsvis var fokus på att rusta mottagandet för att kunna ta emot flyktingströmmar och möta uppkomna behov samt stärka beredskapen för att möta samhällsomställningen.

Under årets första månader har en rad insatser och aktiviteter genomförts för att främja länets förutsättningar för ett växande Västerbotten, däribland Västerbotten på Grand och Industridagen. Samverkansprojektet North Sweden Green Deal, med syfte att bygga kapacitet för att hantera den samhällsomvandling som sker till följd av nya investeringar och etableringar som följer i klimatförändringens spår, har startat. Arbetet mot Elektrifieringskommissionen har också fortsatt.

Det fyra nordligaste regionerna satsar gemensamt på en förstärkt bevakning av EU:s miljö- och klimatpolitik för norrländsk skogsnäring. Många nya EU-regelsystem utformas de närmsta åren som kan komma att påverka norra Sveriges skogsbruk, skogsnäring och norra Sveriges möjlighet att leverera förnybara råvaror och bidra med skoglig klimatnytta.

Även om vissa tecken på återhämtning av kollektivtrafikresandet efter pandemin kan skönjas, finns det andra faktorer som påverkar förutsättningarna för länets kollektivtrafik på sikt. Ökade drivmedelskostnader till följd av kriget i Europa, brist på förnyelsebara drivmedel är några exempel. Region Västerbotten deltar för närvarande i nationella diskussioner om kollektivtrafikens organisering och finansiering genom deltagande i SKR:s projekt "Kollektivtrafiken som medel att nå samhällsmål – en studie av finansiella/ekonomiska förutsättningar."

Utöver vad som ovan nämnts, är ett antal regionala strategier under framtagande eller i genomförandefas, till

stöd för att stärka länets förutsättningar för regional utveckling.

Digitalisering och service

Utifrån regionplan och hälso- och sjukvårdens målbild har det nya området, Digitalisering och Service, tagit fram en gemensam målbild och plan mot 2030. Strategiska områden som Digitalisering och Service för Nära vård samt Robusta sjukhus är viktiga komponenter i planen. En övergripande enhet för projekt- och produktionsledning har skapats för att bland annat stödja regionen med projekt- och portföljstyrning.

Kommunikation

Det säkerhetspolitiska läget har påverkat den interna och externa kommunikationen. Prioriterade insatser har under perioden varit att stärka information om säkerheten kring regionens IT-system, förmåga att hantera cyberattacker och desinformation samt stöd och kommunikationsbehov kopplat till civilt försvar och flyktingmottagande.

Andra verksamheter

Patientnämnden har arbetat med vidareutveckling och uppgradering av diariesystemet. I övrigt har fokus legat på att driva nämndens kärnverksamhet - patientärenden och stödverksamhet.

Folkhögskolestyrelsens utbildningsverksamhet fortlöper enligt plan och i slutet av mars firades att skolorna blivit hbtq-diplomerade.

Väsentliga avtal, upptagna lån och tvister

Region Västerbotten visar per april ingen förändring avseende sina långa lån. Ingen nämnd har heller reserverat någon kostnad för tvistiga belopp.

4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

4.1 Uppföljning av fullmäktiges mål

I regionplanen har fullmäktige riktat mål till nämnderna som nämnderna i sin tur omsatt till delmål och indikatorer. Delårsrapporten är en uppföljning av resultat vid aprils utgång samt en prognos för måluppfyllelse vid årets slut.

För målen görs en helhetsbedömning av måluppfyllelse utifrån nämndernas egna bedömningar.

Mål	Indikator	Färg
Målet uppfylls helt	100 procent av målvärde eller högre	Grön
Målet uppfylls delvis	80 -99 procent av målvärde	Gul
Målet uppfylls inte	Under 80 procent av målvärde	Röd

Hållbart samhälle

Mål 1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa

Kommentar

Många aktiviteter och processer pågår enligt plan. Preventionsskuld kan fortfarande påverka befolkningens hälsa negativt på sikt. Hög belastning inom hälso- och sjukvården har fortsatt negativ inverkan på möjligheterna att arbeta preventivt vilket medför att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet fortfarande prioriteras bort i stor utsträckning.

Andel genomförda hälsoundersökningar var efter första tertialet 5,8 procent. Trots beslut att från och med 1 januari 2022 höja ersättningen för genomförda hälsoundersökningar fortsätter den nedåtgående trenden. Många hälsocentraler har påbörjat planering för att återuppta hälsoundersökningar under hösten 2022. Andel basenheter som frågar om våld i nära relation samt dokumenterar detta är 81 procent och motsvarar målvärdet

Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet

Kommentar

Många planerade aktiviteter pågår enligt plan men mätperiod för flertalet indikatorer är på helår vilket gör det svårt att vid slutet av april bedöma hur måluppfyllelsen blir vid slutet av året. En överenskommelse för hur offentliga aktörer kan ta sig an arbetet för att främja barn och ungas psykiska hälsa är framtagen efter dialog med alla femton kommunerna och ska behandlas i regionfullmäktige innan vidare hänvisning till samverkansorganisationen mellan regionen och kommunerna. Hög sjukfrånvaro bland personal under pandemin kombinerat med hög arbetsbelastning innebär att det förebyggande arbetet inte alltid hinns med.

Hälso- och sjukvården har 198 barnombud varav ca 160 genomgått grundutbildning till barnrättsombud. 52 av totalt 56 basenheter har därmed minst ett barnrättsombud. En struktur för barnrättsombudens arbete är implementerad i enlighet med uppdrag från regionfullmäktige under 2021.

Per april månad har hälften av bidragsformerna som hanteras inom regional kulturverksamhet setts över och anpassats utifrån ett barnrättsperspektiv. Film i Västerbottens insatser för att ge barn och unga möjlighet till eget skapande av film, uppvisar vid denna tidpunkt ett mycket gott resultat – 62 insatser har genomförts hittills, att jämföra med målet för året (73 insatser).

Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv

Kommentar

Indikatorerna för detta mål är en blandning av teknisk utveckling gällande digitalisering av tjänster, ökad användning av exempelvis 1177 och egeninloggning samt egenupplevd trygghet. Vissa aktiviteter är fortfarande påverkade av pandemin och i vänteläge.

Befolkningsenkäten "Hälsa på lika villkor" där indikatorn för den egenupplevda tryggheten hämtas ifrån är ute just nu i befolkningen. Underlag från SCB kommer finnas tillgängligt först till årsrapporten.

Arbetet med att medfinansiera filmproduktioner pågår enligt plan – så här långt har nio filmproduktioner medfinansierats. Vad gäller andelen hbtq-diplomerade folkbiblioteksverksamheter pågår arbetet enligt plan. Vid tidpunkten för den första delårsrapporten per april, har 40 procent av folkbiblioteksverksamheterna diplomerats. Arbetet inom SAMÅKOLL - Samarbete för kollektivtrafikens återhämtning och måluppfyllelse har även utökats med en arbetsgrupp för Attraktiva ombordmiljöer, vilket skulle kunna främja upplevd trygghet.

Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion

Kommentar

För att minska koldioxidutsläppet har en kartläggning och identifiering av byggdelaers miljöbelastning påbörjats. System för återanvändning av inredning har kartlagts och ett förslag på systematik har föreslagits.

Identifiering av yt-nyttjandet är klart och styrande principer för lokaler har beslutats. Revision kommer att genomföras på nya byggnader i Skellefteå, Psykiatris gamla lokaler och Hand- och Plastiks behov. Revisionen består i att stämma av verksamhetens behov mot de principer som är fastställda och den planerade digitala utvecklingen som genereras av Nära Vård.

Insatser för att genomföra den kollektivtrafikplan pågår samtidigt påverkas förutsättningarna av att det råder brist på tillgång till drivmedel som HVO samtidigt som kollektivtrafikens finansiärer möter en utmanade kostnadsutveckling för drivmedel. Den fastställda regional livsmedelsstrategin Mer Mat i Västerbotten befinner sig i en genomförandefas. En webbsida finns för att stödja arbetet med livsmedelsstrategins genomförande, vasterbottensmat.se. Samtal pågår med kommuner och andra aktörer om behovet av insatser.

God och jämlik hälso- och sjukvård

Mål 5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet

Kommentar

Tillgängligheten till den medicinska bedömningen har stigit med fyra procentenheter i jämförelse med samma period 2021. Telefontillgängligheten har under 2022 återgått till ett mer normalt läge efter att ha varit högt belastad under pandemin.

Inom specialistvården präglades årets första månader av stor sjukfrånvaro bland medarbetarna vilket medförde att den plan för att förbättra tillgängligheten inte fullt ut kunde genomföras. Sjukfrånvaron påverkade främst de operationer som kräver slutenvård då det var svårt att hålla tillräckligt många vårdplatser öppna men även den öppna sjukhusvården påverkades negativt.

Mål 6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet

Kommentar

Indikatorer som främjar ett förebyggande folkhälsoarbete mäts oftast på årsbasis. Med start under hösten kommer andel utförda hälsoundersökningar att mätas oftare. Under såväl 2020 som 2021 har vissa primärvårdsenheter inte genomfört några hälsoundersökningar och arbetet med att starta upp dessa igen pågår. För närvarande är det, liksom tidigare, fortsatt mycket stor variation i genomförandegraden, mellan 0 och 80 procent.

Inför 2023 pågår arbetet med att stärka hälsocentralernas möjlighet att jobba hälsofrämjande och att förebygga psykisk hälsa.

Det finns ett behov för att säkerställa att ledning och medarbetare kan styra och följa upp den medicinska kvaliteten inom primärvården genom ett kvalitetssystem. Primärvårdskvalitet är ännu inte infört i regionen men arbetet är uppstartat och en förstudie är genomförd.

Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss

Kommentar

Utfall för indikatorerna gott ledarskap, gott medarbetarskap samt god arbetsmiljö antas delvis nå målet för 2022. Det har under perioden fortsatt varit hantering av pandemin för flera medarbetare inom förvaltningen vilket i många fall inneburit en hög arbetsbelastning. Det förhöjda krisläget i omvärlden har också påverkat delar av förvaltningen. Fortsatt arbete på distans för flera medarbetare kan påverka utfall för samtliga indikatorer både på ett positivt sätt då flera har upplevt en ökad flexibilitet men också negativt då den fysiska och sociala arbetsmiljön blir mer begränsad på distans.

Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

Kommentar

Regionen når budgetram (nettokostnad) för totalen, dock inte för samtliga nämnder t o m delår april. Ser man till det totala ekonomiska resultatet inklusive finansnetto görs ett underskott främst beroende på medelsförvaltningens utveckling under året, som är starkt beroende av den nedgång som varit hos världens aktiebörser.

Beträffande årsprognos bedöms Regionens klara budgetramen totalt sett, däremot ur ett ännu längre perspektiv står Regionen inför en stor ekonomisk utmaning de närmast kommande åren med ökade kostnader och troligen minskade riktade statsbidrag.

Jämlik och attraktiv region

Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner

Kommentar

Arbetet med att utveckla samverkansforum har startat upp och pågår som tänkt, olika aktiviteter har kunnat genomföras under första tertiet tillsammans med olika aktörer i länet samt civilsamhället. I dagsläget ser

prognosen god ut för att fullt ut kunna genomföra det arbete som planeras mot uppsatt fokus i regionstyrelsens plan.

Länssamverkansgruppens beslut om att ny betalningsrutin för kommunerna har fallit ut väl.

Pandemin har fortsatt påverkat användandet av North Sweden Stockholm Office (NSSO). En långsam men stabil uppgång av användandet syns dock, och bedömningen är att återhämtning till en mer normal nivå kan väntas till hösten. Arbete pågår enligt plan för att genomföra arrangemangen Mötesplats Lycksele, Västerbotten i Almedalen samt Digitala Västerbotten.

Arbete pågår med att inhämta synpunkter från länets kommuner på förslag till ny överenskommelse om samverkan för regional utveckling inför kommande mandatperiod. Inför framtagande av förslag till ny överenskommelse har erfarenheter och resultat från bland annat halvtidsutvärdering och genomförda dialoger tagits tillvara.

Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering

Kommentar

En fortsatt hög användning av interna och externa digitala möten under tertialet överträffar målet, dock är det inte lika hög användning som för motsvarande period 2021. Regionens förmåga att automatisera ökar men antalet arbetstimmar i vårdprocesser och administrativa processer som automatiserats har inte nått förväntad nivå hittills. Detta beror framförallt på att vaccinationsmängden har gått ner under perioden samt utmaningar med att interna resurser kan bidra med sin kompetens.

Ansökan om att starta ett AI-kompetenscentra fick bifall och har initierats. Resurser säkrade, kommunikationsplan har börjat ta form och en professor stödjer centralt från april 2022. Fyra projekt får redan nu stöd av centrat.

Inom ramen för projektet Digilo, har totalt 148 personer från Umeå, Skellefteå, Örnsköldsviks och Piteå kommun tillsammans med Region Västerbotten påbörjat en digital kompetenshöjning. Under perioden har även genomförandefasen i projektet Digilej startat. En första utbildningsomgång har genomförts. Under årets första månader har en stor sammankomst arrangerats inom ramen för samverkansplattformen Samverkan digitalisering. Tretton av länets femton kommuner var representerade. Arbetet med utveckling och etablering av fler ortsammanbindande bredbandsnät fortgår enligt plan tillsammans med de 10 kommuner i länet som deltar i projektet Bredband 2020+.

Innovationsenheten har sedan årsskiftet arbetat med portföljstyrning av innovation på uppdrag av regiondirektören och hälso- och sjukvårdsdirektören. Detta i nära samarbete med medicinsk teknik-FoU och Regional utveckling. Portföljstyrningen syftar till att förbättra styrning och ledning av resursintensiva och verksamhetsöverskridande innovationsprojekt samt att resurser säkras till de prioriterade projekten.

Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till

Kommentar

Interaktionsfrekvens på Region Västerbottens Instagram-konto har inte nått upp till den satta målnivån än beräknas öka under året. Det konkreta arbetet med varumärket har kommit igång senare än planerat men kommer intensifieras under året. Ett fokus i år har varit att arbeta för att skapa förutsättningar för seniora medarbetare att arbeta längre. Arbetet i frågan ingår som en del i att ta fram en ny strategi för kompetensförsörjning. Strategin kommer innehålla förslag på åtgärder för att just stärka möjligheterna för anställda att arbeta längre. Ytterligare ett fokus inom målet handlar om att i samverkan bidra till jämställdhetsarbete och våldsförebyggande arbete i Västerbotten, där arbetet har startat upp och pågår enligt plan. Prognosen ser god ut för att kunna genomföra allt planerat arbete.

Antalet gästnätter per januari månad är drygt 35 000 fler jämfört med samma månad 2021, en ökning med 58 procent. Även februari månad visar på god utveckling, med en ökning motsvarande 64 procent jämfört med februari 2021. Det finns en god samverkan med länets aktörer kring hållbar utveckling av besöksnäringen, som tar sig uttryck bland annat i ökad samverkan inom områden såsom strategiarbete, handlingsplan, platsens attraktivitet tillsammans med DMOs (destination management organisations), med kommuner, samt med företag inom besöksnäringen.

Mål 12. Västerbotten har ett klimat för ökad tillväxt av jobb och företag

Kommentar

Insatser och aktiviteter knutna till matchning mellan arbetskraftsutbud och arbetsmarknadens efterfrågan av kompetens innefattar exempelvis projektet Valideringslyft, där arbetet med kartläggningsverktyget och den regionala handlingsplanen fortskrider enligt plan. Ett förslag på handlingsplan har tagits fram och ska förankras med kommunerna och andra berörda parter. Framtagandet av agenda för kompetensförsörjning pågår. Arbeta pågår även inom projektet Relocate.

Projektet Battery Region kartlägger befintligt utbildningsutbud, identifierar utbildningsbehov, stärker interregional samverkan och bygger nätverk. Projektet North Sweden Green Deal har nyligen startats upp. Samverkansprojektets mål är att skapa förutsättningar för regional och lokal mobilisering, att identifiera en gemensam färdriktning samt att bygga kapacitet för att hantera samhällsomvandlingen som sker till följd av de nya investeringar och etableringar som följer i klimatförändringens spår. Samverkan sker över regiongränserna Västerbotten och Norrbotten såväl inom respektive region.

Förhållandevis få projektbeslut (10 stycken) fattats under årets första fyra månader. Majoriteten av besluten kommer att fattas under sista tertialen i och med att nya EU-programperioden kommer i gång. Medel förväntas beviljas inom samtliga RUS-prioriteringar under årets lopp. Samtliga beviljade projekt under första tertialen använder mångfald, jämställdhet, samt miljö och klimat som verktyg vid antingen planering, genomförande eller uppföljning. För att företagsstöd ska beviljas, ska minst två av de för företagsstöd fastställda prioriteringarna uppfyllas. Dessa prioriteringar kopplar till regionala utvecklingsstrategins (RUS) prioriteringar. Alla företagsstöd som hittills beviljats passar i RUS prioriteringar.

4.2 Finansiella mål

Det övergripande målet för Region Västerbotten är att skapa en långsiktigt stark ekonomi och uppnå en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning. Region Västerbotten har i regionplan 2022 beslutat om fyra finansiella mål.

Resultatmål

Regionen ska redovisa ett överskott för verksamhetens resultat över planperioden 2021–2025 som motsvarar minst 1–3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Långsiktigt ska verksamhetens resultat vara 3 procent för att klara investeringarna. År 2022 ska styrelser och nämnder redovisa ett resultat i balans, vilket innebär ett utfall som minst motsvarar budgeterat resultat.

Kommentar

Verksamhetens resultat för år 2022 bedöms motsvara 4,2 procent. År 2021 uppgick verksamhetens resultatet till 5,2 procent. För åren 2023 - 2025 budgeteras verksamhetens resultat till 2,7 procent, 1,6 procent respektive 1,8 procent.

Prognosen för år 2022 är att styrelser och nämnder tillsammans visar ett nollresultat jämfört med tilldelad budgetram. Hälso- och sjukvårdsnämnden respektive Regionala utvecklingsnämnden beräknar negativ budgetavvikelse på 70 respektive 38 miljoner. Regionstyrelsen beräknar positiv budgetavvikelse på 108 miljoner. Övriga styrelser och nämnder beräknar nollresultat jämfört med budget.

Bedömning

Målet beräknas delvis uppnås 2022.

Pensionsskuldsmål

Marknadsvärdet av tillgångarna i förvaltningen av pensionsmedel ska senast år 2040 uppgå till hela pensionsskuldens bokförda värde (minst 100 procents konsolidering). Region Västerbottens totala pensionsåtagande ska vid utgången av 2022 vara finansierat till minst 50 procent.

Kommentar

Per april uppgår finansieringen till 48 procent. Regionens finansiella omsättningstillgångar beräknas ligga kvar på en betydligt lägre nivå än vid bokslutet 2021, vilket påverkar måttet negativt.

Bedömning

För helår 2022 är bedömningen att målet att minst 50 procent av totala pensionsåtagandet inte kommer uppnås.

Finansieringsmål

Investeringar ska över tid finansieras av egna medel. Lånefinansiering kan användas för att delfinansiera tillfälligt höga investeringsnivåer. År 2022 ska självfinansieringsgraden av investeringar uppgå till minst 100 procent.

Kommentar

Per april uppgår självfinansieringsgraden till 98 procent.

Bedömning

Med en fortsatt investeringstakt i nivå med budget är prognosen att målet kan komma att uppnås.

Skuldsättningsmål

Total räntebärande låneskuld, exklusive pensionsskulden, får högst uppgå till 45 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

År 2022 ska räntebärande låneskulden, exklusive pensionsskulden, högst uppgå till 30 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Ytterligare upplåning kan bli aktuell om inte omställningsplanen klaras.

Kommentar

Den räntebärande låneskulden beräknas uppgå till 2 200 miljoner kronor vid 2022 års utgång vilket motsvarar 23 procent av de beräknade skatteintäkterna och generella statsbidragen.

Bedömning

Målet beräknas uppnås.

4.3 Uppföljning av fullmäktiges uppdrag

De uppdrag som fullmäktige riktar till nämnder och styrelser syftar till att konkretisera regionens mål genom mer riktade och avgränsade insatser. Per delår april görs ingen uppföljning.

4.4 Resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens resultat för årets första tertial är positivt med 115 miljoner kronor, att jämföra med samma period föregående år som visade ett negativt resultat med 151 miljoner kronor. Med verksamhetens resultat menas verksamhetens intäkter och kostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag.

Både intäkter och kostnader uppvisar sammantaget lägre utfall jämfört med samma period föregående år. På intäktsidan står erhållna bidrag för ett lägre utfall på 162 miljoner kronor. På kostnadssidan är det framförallt pensionskostnader som visar ett lägre utfall på 280 miljoner kronor. Det härrör till den engångskostnad som belastade fjolårets första tertial med anledning av ändrat livslängsantagande för pensionsskultsberäkningen.

Periodens resultat inklusive finansiella poster uppgår till minus 342 miljoner kronor att jämföra med fjolårets resultat för motsvarande period som var 153 miljoner kronor.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Regionens skatteintäkter påverkas dels av skattesatsen som 2022 är 11,35 kronor, dels av befolkningsmängd, sysselsättningsnivå och lönenivåer. De generella statsbidragen används för att jämna ut skillnader i intäkter eller strukturella förutsättningar inom den kommunala sektorn. Inom statsbidragen regleras även utökat eller minskat ansvar mellan stat och regioner. Dessa intäkter och bidrag sätter de ekonomiska ramarna för regionens verksamhet.

Beräkningen av skatteintäkterna baseras på SKR scenario från april och uppgick till 2 448 miljoner kronor. De generella statsbidragen och utjämnningen uppgår till 825 miljoner kronor. Jämfört med samma period föregående år motsvarar det totalt en ökning med 4,5 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansnettot för årets första tertial uppgår till minus 457 miljoner kronor, att jämföra med fjolårets plus för samma period på 304 miljoner kronor. Av utfallet avser 258 miljoner kronor realiserade förluster. Fjolårets positiva finansnetto bestod till 333 miljoner kronor av realiserade vinster.

Budgetföljsamhet

Regionens budgetavvikelse inklusive finansnettot är negativ med 286 miljoner kronor ackumulerat april. Verksamhetens nettokostnader bidrar med överskott på 68 miljoner kronor där en försäkring skett i april med 41 miljoner kronor. Skatteintäkter och generella statsbidrag bidrar med överskott på 98 miljoner kronor och finansnetto bidrar med ett budgetunderskott för perioden på 452 miljoner kronor en försäkring med 77 miljoner kronor i april.

Samma period 2021 var regionens budgetavvikelse positiv med 94 miljoner kronor. För ett år sedan var läget omvänt med en negativ budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader (-319 mkr) och ett överskott vad gäller finansnetto (+312 mkr).

Region Västerbotten 2022	April			Ackumulerat April				Helår 2022		
	Utfall	Budget	Budget- avvikelse	Utfall föreg. år	Utfall	Budget	Budget- avvikelse	Budget	Prognos Utfall/Budgetavv.	
Regionförvaltningen	-296	-306	10	-1 150	-1 114	-1 188	75	-3 541	-3 433	108
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-523	-483	-40	-2 001	-1 903	-1 899	-4	-5 372	-5 442	-70
Regionala utvecklingsförvaltningen	-47	-33	-13	-129	-142	-133	-9	-398	-436	-38
Folkhögskoleförvaltningen	5	3	2	3	5	0	4	-10	-10	0
Patientnämndsförvaltningen	0	-1	0	-2	-2	-2	0	-6	-6	0
Revision	0	-1	1	-2	-2	-3	1	-8	-8	0
Verksamhetens Nettokostnader	-862	-821	-41	-3 281	-3 158	-3 226	68	-9 336	-9 336	0
Skatteintäkter	637	597	40	2 332	2 448	2 389	59	7 166	7 282	116
Statsbidrag	206	197	9	799	825	786	39	2 360	2 472	112
Summa Skatter och statsbidrag	843	794	49	3 130	3 273	3 175	98	9 526	9 754	228
Verksamhetens Resultat	-18	-27	8	-151	115	-51	166	190	418	228
Finansiella intäkter	3	10	0	-28	10	40	-30	120	14	-106
Finansiella kostnader	-80	-11	-77	332	-467	-44	-422	-133	-570	-437
Summa Finansnetto	-78	-1	-77	304	-457	-4	-452	-13	-557	-543
TOTAL	-96	-28	-68	153	-342	-56	-286	177	-138	-315

Prognos

Årsprognosen efter april är inklusive skatter, generella statsbidrag och finansiella poster ett budgetunderskott på 315 miljoner kronor för regionen som helhet.

Prognosticerat budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader för regionen är +-0 miljoner kronor. Alla nämnder förutom Hälso- och sjukvårdsnämnden och Regionala utvecklingsnämnden gör bedömningen att de kommer att hålla sin budget 2022.

Skatter och generella statsbidrag beräknas ge ett budgetöverskott på 228 miljoner kronor 2022. Finansiella poster är svårprognosticerade och här är prognosen negativ med 543 miljoner kronor.

Medelsförvaltning

Första kvartalet har passerat och vi har kommit in i en spännande och intensiv rapportperiod igen. Efter en fin återhämtning i mitten av mars har börserna under april sakta fortsatt falla. Bolagsrapporter och utdelningar är nu i fokus.

Stockholmsbörsen sjönk med 5,2 procent och globala aktieindex sjönk med 6,2 procent räknat i svenska kronor under månaden. På valutamarknaden försvagades den svenska kronan mot de flesta större valutorna under månaden. Vid månadsskiftet handlades en dollar för 9,88 kronor och en euro för 10,40 kronor. På räntemarknaden steg de långa räntorna, vilket påverkade räntefonderna med längre duration i portföljen negativt.

Sett till portföljen som helhet så hade den en avkastning på minus 1,45 procent under månaden, vilket innebär en avkastning på minus 7,5 procent hittills 2022. Resultatet motsvarande period för portföljens sammansatta jämförelseindex blev minus 4,4 procent och minus 8,6 procent. Hittills under året har portföljen alltså utvecklats 1,1 procent bättre än sitt jämförelseindex vilket i huvudsak beror på att börserna gått ner och portföljen ligger ganska underviktad mot aktier. Portföljens värde vid månadsskiftet var 5 143 miljoner kronor och aktuell aktieexponering uppgår till 49,7 procent att jämföra med 70 procent i normalläge. Under månaden har ett flertal räntefonder viktats ner för att möjliggöra köp av aktiefonder beroende på hur börserna utvecklas framgent.

5 Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunallagens krav på ekonomisk balans (kommunallagen 8 kap. 4 §) innebär att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett eventuellt underskott mot balanskravet ska återställas inom de kommande tre budgetåren.

Vid delårsrapportering ska en bedömning av balanskravsresultatet för helåret göras. För regionen utgår den från helårsprognosen för årets resultat. Helårsprognosen för de finansiella posterna som hör till pensionsportföljen bedöms till skillnad mot övriga poster vara oförändrade från utfall per april. Balanskravsutredningen redovisas nedan.

Balanskravsresultat (mkr)	
Prognos årets resultat i resultaträkningen	-138
Reducering av samtliga realisationsvinster	0
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	258
Justering för återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	414
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	534
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	534

6 Driftredovisning

Enligt kommunallagen ska driftredovisningen redogöra för hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. I Region Västerbotten är driftredovisning att likställa med verksamhetens nettokostnader.

6.1 Ekonomiskt resultat

Verksamhetens nettokostnader är 3,8 procent lägre än samma period 2021. En bidragande orsaken till det är att 2021 hade regionen en engångskostnad som belastade första tertiet med anledning av ändrat livslängsantagande för pensionsskultsberäkningen med drygt 300 miljoner kronor.

Produktionskostnader som medicinskt material, hjälpmedel och läkemedel ligger alla på en högre nivå än samma period föregående år. Kostnader för utomlänsvård och avskrivningar har ökat med 4,3 respektive 17,8 procent jämfört med samma period 2021.

DRIFTREDOVISNING (mkr)					
Verksamhetsområde	Utfall 2022-04	Utfall 2021-04	Kostnads- utveckling %	Budget- avvikelse	Budget 2022-04
Regionstyrelsen	-1 114	-1 150	-3	75	-1 189
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-1 903	-2 001	-5	-4	-1 899
Regionala utvecklingsnämnden	-142	-129	10	-9	-133
Folkhögskolestyrelsen	5	3	67	4	1
Patientnämnden	-2	-2	0	0	-2
Revision	-2	-2	12	1	-3
Verksamhetens nettokostnader	-3 158	-3 281	-4	68	-3 225

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen ackumulerade nettokostnader uppgår efter första tertiet till 1 114 miljoner kronor vilket är 37 miljoner kronor lägre än motsvarande period föregående år. Budgetavvikelsen i april är positiv och uppgår till 10 miljoner kronor. Ackumulerat april uppvisar regionförvaltningen ett överskott mot budget på 75 miljoner kronor.

Kostnaderna ackumulerat april har minskat med 287 miljoner kronor eller 16,6 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Den främsta förklaringen till detta är att utfallet i april 2021 belastades med en engångskostnad för pensioner på totalt 305 miljoner kronor. Kostnadsutveckling rullande 12 månader, alltså de senaste 12 månaderna jämfört med de 12 månaderna före det, uppgår till 3,2 procent per april.

Intäkterna har minskat med 250 miljoner kronor i första tertiet 2022 jämfört med samma period föregående år. Detta motsvarar 43 procent lägre intäkter och förklaras av minskade specialdestinerade statsbidrag avseende covid-19. Motsvarande siffra för rullande 12 månader är minus 24,7 procent.

Nettokostnadsutvecklingen för årets första fyra månader är minus 3,2 procent. Rullande 12 månader uppgår nettokostnadsutvecklingen till 19,6 procent.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget vid delår per april på 4 miljoner kronor och en negativ nettokostnadsutveckling på 4,9 procent.

Under perioden har intäkterna varit 13,2 procent högre än föregående år medan kostnaderna ökat med 2,1 procent.

Intäkterna samlat redovisar ett överskott mot budget för perioden på 125 miljoner kronor, varav vårdintäkterna ett underskott på 4 miljoner kronor. Patient intäkter och tandvårdsintäkter redovisar liksom under pandemin underskott som för perioden uppgår till minus 29 miljoner kronor. Underskotten vägs upp av

statsbidrag för merkostnader, provtagning och tester kopplat till pandemin.

Kostnaderna har ett underskott mot budget på totalt 129 miljoner kronor och en kostnadsutveckling på 2,1 procent. Störst avvikelse återfinns inom personalkostnader där underskottet mot budget uppgår till 84 miljoner kronor. Kostnadsnivån för personalkostnader har jämfört med föregående år motsvarande period ökat med 1,3 procent vilket är lägre än lönerrevisionens nivå. Under perioden har kostnaderna för läkemedel och för utomlänsvård har varit lägre än budgeterat.

Regional utvecklingsnämnden

Den regionala utvecklingsnämnden ackumulerade nettokostnader efter fyra månader uppgår till 142 miljoner kronor, vilket är 13 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år och ger en nettokostnadsutveckling på 10,5 procent. Den ackumulerade avvikelsen är negativ med 9 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen för april månad på 13 miljoner kronor förklaras huvudsakligen av reservering för befarade underskott i de två kollektivtrafikbolagen Länstrafiken i Västerbotten AB och Norrtåg AB.

Folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsen har för perioden fram till och med april redovisat ett överskott på 4,5 miljoner kronor i förhållande till budget, att jämföra med föregående års överskott på 1 miljon kronor vid samma tidpunkt. Överskottet beror på periodisering, att folkhögskolorna har erhållit mer pengar i statsbidrag än budgeterat. Det ökade bidraget består av ekonomisk reglering 2021 från Folkbildningsrådet och att folkhögskolorna har tilldelats fler utökade utbildningsplatser än planerat. Om platser inte fylls behöver förvaltningen betala tillbaka statsbidraget

Patientnämnden

Patientnämndens verksamhet har under perioden januari - april 2022 bedrivits till både lägre kostnader i relation till budgeterat och i jämförelse med motsvarande period 2021.

Akkumulerade kostnader är sammantaget ca 21 procent lägre än budgeterat och ca 1,8 procent lägre än motsvarande period 2021.

Den stora avvikelsen ligger inom området Övriga personalkostnader, vilket speglar kostnader för såväl arvoden som utbildning av stödpersoner.

6.2 Ekonomisk analys

Analys av avvikelser och för slag till åtgärder

Kostnadslag /avvikelsområde	Bakomliggande orsak till avvikelser	Aktivitet för att komma till rätta med avvikelser	Effekt har uteblivit och därför behövs ytterligare aktivitet prioriteras
Avskrivningskostnad (RS)	Höga investeringsnivåer. Avskrivningskostnaderna bedöms nu bli högre än vad än vad tidigare prognoser visat.	Fortsatt beredning och prioritering av investeringar. Långsiktighet i investeringsplanering och koppling mot regionens resultatmål för att möjliggöra finansiering av de ökade avskrivningskostnaderna	
FVIS-projektet (RS)	Förskjutningar i projektet som medfört överskott tidigare år men bedöms ge underskott under år 2022 pga ökad framdrift i projektet.	Löpande uppföljning och rapportering om utvecklingen i projektet. Arbete med att frigöra utrymme i befintlig förvaltning för att finansiera utvecklingsinsatser.	

Statsbidrag covid-19 (RS)	Högre intäkter än vad som är budgetera	
Personalkostnader (RS)	Den på grund av vakanser positiva avvikelsen på personalkostnader inom Digitaliserings och service riskerar att ge negativa effekter på produktions och leveransförmåga. Den interna effektiviteten riskerar att minska då egna resurser behöver ersättas med externa konsulter	Fortsatta åtgärder tillsammans med HR för att öka rekrytering och bibehålla personal, samt för att minska konsultberoendet.
Personalkostnader (HSN)	Bemanningsproblematik, dyra lösningar	Fortsatta insatser rekrytering för att minska hyrpersonal. Åtgärder för anpassning till bemanningsmål vid avvikelse tas fram löpande.
Tandvårdsintäkter (HSN)	Bemanningsproblematik främst tandläkare	Fortsatt arbete rekryteringsåtgärder
Medicinskt material (HSN)	Höga kostnader främst vid labcentrum, hjärtcentrum och kirurgcentrum	Covidrelaterade kostnader vid labcentrum täcks av statsbidrag
Övriga intäkter (HSN)	Stora överskott - statsbidrag	Statsbidrag som täcker ökade kostnader främst personal och produktion. Osäkerhet kring omfattningen av statsbidrag på helår
Kollektivtrafik (RUN)	Kraftig trafik kostnadsutveckling och ännu ej återhämtad intäktsnivå.	Påverkansarbete pågår via Svensk kollektivtrafik gällande kompensation för höga drivmedelspriser. Taxor och produkter inom kollektivtrafiken ses över i syfte att öka kostnadstäckningen och locka resenärer, men sannolikt blir det ingen effekt förrän 2023
Övriga personalkostnader (PN)	Lägre arvodeskostnader för stödpersoner	Positiv avvikelse - inga åtgärder.
Övriga personalkostnader (PN)	Framflyttad utbildningsinsats	Positiv avvikelse - kostnader uppstår under kommande tertial

6.3 Omställning till hållbar ekonomi

Omställning - antagen plan

Regionens omställningsplan innefattar åtgärder på totalt 164 miljoner för 2022. Efter första kvartalet är bedömningen att en effekt på 43 miljoner kronor att uppnåtts vilket är 78 procent av ackumulerad plan.

Regionstyrelsen har identifierat åtgärder på 12 miljoner kronor för 2022. Effekt efter årets fyra första månader uppgår till totalt 9 miljoner kronor vilket är 5 miljoner kronor mer än plan. Till viss del beror denna höga måluppfyllelse på att pandemin gett kostnadsminskningar inom områden som berörs av omställningsplanen,

exempelvis för sjukresor.

Hälso- och sjukvårdsnämndens årsplan 2022 för omställning till en hållbar ekonomi uppgår till 152 miljoner kronor och efter april månad är den rapporterade effekten 33 miljoner kronor av planen på 51 miljoner kronor vilket motsvarar en effekt på 66 procent.

Huvuddelen av åtgärderna i Hälso- och sjukvårdsnämndens omställningsplan är kopplade till minskad närvarotid och därigenom minskade personalkostnader. Utmaningen i genomförande av detta är till stor del kopplat till pandemins påverkan i sjukvården med exempelvis uppdämda vårdbehov.

Under inledningen av 2022 har verksamheten påverkats av Covid-19 pandemin genom att personalen haft ökad frånvaro utifrån egen sjukdom eller sjuka barn. Därför har möjligheterna varit begränsade att genomföra åtgärder och att ta fram ytterligare åtgärder.

Det långsiktiga arbetet innehåller förstärkt ledning och styrning, förbättrade metoder/struktur för arbetsätt och flöden och produktion och kapacitetsstyrning.

Den förväntade effekten av långsiktiga aktiviteter är att skapa stabilitet och bestående förändring, ekonomi, kvalitet och produktivitet. Arbetet med förändrad ledning och styrning samt arbetsätt och flöden gäller all verksamhet. Arbetet påbörjades under 2021 och fortgår. Hälso- och sjukvårdens målbild ger förutsättningar för genomförandet av omställningsplanen.

Omställning - effekt i annan verksamhet

Kostnadsreducerande aktiviteter inom område Digitalisering och service som leder till minskade kostnader inom annan verksamhet prognosticeras till totalt 125 miljoner kronor för år 2022. Effektivisering av inköp- och upphandlingsprocessen inom delområde Service bedöms fram till och med april ha lett till minskade kostnader hos annan verksamhet med 12,2 miljoner kronor. Digitalisering har levererat stöd som gett en beräknad effekt hos annan verksamhet på 28,4 miljoner kronor. Största effekten ses för initiativen intelligent automation, invånartjänster och Office 365.

Omställning till en hållbar ekonomi 2022		Helår	2022		
Enhet	Åtgärd/Aktivitet	Total Plan 2022 mkr	Summa effekt mkr	Summa plan mkr	Summa effekt %
S j e c r v e	Energieffektivisering i fastigheter	2,0	0,3	0,7	
	Minska köpta fastighetsunderhållstjänster	3,0	3,5	1,0	
	Minskade sjukresekostnader	2,0	4,0	0,7	
A d m	Samordning staber och adm enheter	2,5	0,8	0,8	
	Översyn central anslag	2,5	0,8	0,8	
Summa Regionförvaltningen		12	9	4	237%
H S F	Bemanning				
	- Omstrukturering av vården inkl ett sjukhus på tre orter	45,0	6,0	15,0	
	- Införa PKS samt effekt digitala insatser	41,0	0,3	13,7	
	- Utveckla och anpassa bemanning inkl minska hyrpersonal	49,0	9,2	16,3	
	Effektivisering och samordning				
	- Effektivisera produktionskostnaderna	11,0	-0,6	3,7	
	- Samordna lokaler och bemanning HC o TV	6,0	3,3	2,0	
	Budgetreducering - centralt hanterat		15,0		
Summa Hälso- och sjukvårdsförvaltningen		152	33	51	66%
Summa Region Västerbotten		164	43	55	78%

7 Investeringsredovisning

Investeringsverksamheten inom Region Västerbotten är uppdelad i investeringsområdena Fastighet, Medicinsk teknik, IT, Hjälpmedel och Regional utveckling. Totalt investeringsutfall för Region Västerbotten uppgår för första tertialet år 2022 till 208 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 951 miljoner kronor vilket innebär en negativ budgetavvikelse på 12 miljoner kronor.

Den negativa avvikelsen förklaras till stor del av tidsförskjutningar för fastighetsinvesteringar. Främst avser avvikelsen en utgift för byggnad 29 där det efter myndighetsbesiktning krävts ytterligare åtgärder som inte låg med i planen för år 2022.

Investeringar 2022, Mkr	Utfall ack april 2022	Prognos 2022	Årsbudget 2022	Prognos avvikelse
Fastighet	166	685	673	-12
MT	20	170	170	0
IT	14	66	66	0
Hjälpmedel	8	29	29	0
Regional utveckling	0	1	1	0
Totalt	208	951	939	-12

Fastighet

Vid Norrlands universitetssjukhus har flera byggprojekt startat och andra håller på att färdigställas. Nya psykiatribyggnaden följer tidplan och ska vara färdigställd innan sommaren för inflyttning i mitten av augusti. Verksamhetsplanering pågår för byggnad 10CDE, byggnad 4 och byggnad 2 där även byggskenen för vissa delar har påbörjats. Byggnad 10F är i tidigt skede för att sammanställa behoven, likaså byggnad 23. De sista 4 våningarna i byggnad 5A har en fastställd tidplan och inflytt kommer att ske under hösten. Den stora reservkraftsombyggnationen för att klara byggnad 29 och byggnad 28 går mot sitt slutskede. Nya projekt: Labbmoduler för universitetet, syntetisk andningsluft i byggnad 5B, Avfallsstation i Byggnad 13.

Vid Skellefteå lasarett pågår lokalplanering för de verksamheter som ska flytta ut från byggnad 102 och 103 och i byggnad 105, 106 och 104 planeras flera våningar att åtgärdas för att klara evakueringen av verksamheterna. Detta är starten för nya vårdbyggnaden. Bland annat har två projekt gällande ytskikt, väggar, golv och innertak startats upp. Utvändigt pågår ombyggnation av de platta taken till ett sluttande tak med yttre takavvattning. Ny solcellsanläggning ska anläggas samt ny ventilation med redundans. Vårdbyggnad Skellefteå steg 1 pågår med verksamhetsplanering för att säkra behov och flöden på sjukhusområdet.

Vid Lycksele lasarett pågår grundarbeten och gjutning av platta för den nya byggnaden 120, även kallad Länken. UVA-projektet är nu färdigställt. Projekt för utbyte av tekniska försörjningssystem i byggnad 101 projekteras nu och kommer färdigställas under 2022. Nya projekt: Avfallsstation byggnad 104 och tak och ventilation Byggnad 104.

För externa lokaler bereds framtida behov för Vindelns folkhögskola och planering av ny hälsocentral på Tomtebo har påbörjats. Det planeras även för dräneringsarbeten i Hörnefors enligt förvaltningsplanen. I övrigt pågår arbete med att förbättra återvinning av avfall som sedan ska implementeras stegvis över hela regionen.

Medicinsk teknik

Region Västerbotten har under årets första tertial genomfört ett femtiotal separata investeringsärenden i medicinteknisk utrustning fördelat på ett tjugotal olika kliniker runt om i länet. Investeringarna har främst bestått av ersättningsinvesteringar, men även en del strategiska investeringar eller expansioner har genomförts.

Likt förra året fortsätter investeringsverksamheten att präglas av viss osäkerhet i pandemins spår med halvledarbrist på marknaden och långa leveranstider.

Nedan ett axplock av årets investeringar i MT-utrustning:

- Ambulanssjukvården har investerat i nya Ambulanser samt hjärtkompressionsutrustning.
- Bild- och funktionsmedicin har bland annat investerat i en ny gaskromatograf för analys av

lösningsmedelsrester.

- Kirurgcentrum har investerat i ett nytt operationsbord samt ny endoskopiutrustning.
- Laboratoriemedicin har bland annat investerat i en anaerobbox för bakteriologisk diagnostik samt Co2 inkubatorer som används till inkubering av odlingsplattor för bland annat Legionella.
- Neuro-, huvud och halscentrum har investerat i ett mobilt öronmikroskop samt ett videolaryngoskop.
- Medicincentrum har ersatt en akutvagn för bronkoskopi medan Medicinsk och geriatrisk klinik Skellefteå har ersatt ett par Ultraljudsapparater för hjärtundersökningar.
- Hjärtcentrum har ersatt ett antal transportventilatorer men även uppgraderat sin patientövervakningsutrustning i MR-miljön.

IT

Reinvestering i nätverksinfrastrukturen har genomförts med fokus på säkerhet och robusthet. Inom centrala komponenter har reinvestering gjorts inom server- och lagringsplattformarna samt säkerhet för att möta verksamhetens ökade behov. Förutom investeringar i infrastruktur har det under första tertialet även investerats i olika systemstöd.

8 Resultat och balansräkning

RESULTATRÄKNING (mkr)		
	Regionen	Regionen
	2022-01-01-- 2022-04-30	2021-01-01-- 2021-04-30
Verksamhetens intäkter (Not 1)	1 271	1 387
Verksamhetens kostnader (Not 2 och 3)	-4 259	-4 523
Avskrivningar	-170	-145
Verksamhetens nettokostnader	-3 158	-3 281
Skatteintäkter (Not 4)	2 448	2 332
Generella statsbidrag och utjämning	825	799
Verksamhetens resultat	115	-151
Finansiella intäkter (Not 5)	10	339
Finansiella kostnader (Not 6)	-467	-35
Resultat efter finansiella poster	-342	153
Periodens resultat	-342	153

KASSAFLÖDESANALYS indirekt metod (mkr)

	Regionen 2022-04-30	Regionen 2021-12-31
LÖPANDE VERKSAMHET		
Periodens resultat	-342	1 398
Justering för ej likvidpåverkande poster (Not 1)	550	245
Medel från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	208	1 643
Förändring kortfristiga fordringar	-280	-266
Förändring förråd	1	11
Förändring korta skulder	273	83
Kassaflöde löpande verksamhet	202	1 471
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Investeringar	-207	-787
Förändring kortfristiga placeringar (Not 2)	156	-49
Kassaflöde investeringsverksamhet	-50	-837
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Förändring långfristiga skulder	-5	-205
Förändring långfristiga fordringar	0	0
Kassaflöde finansieringsverksamhet	-5	-205
Periodens kassaflöde	147	430
Likvida medel vid årets början	769	339
Likvida medel vid periodens slut	916	769

BALANSRÄKNING (mkr)		
	Regionen	Regionen
	2022-04-30	2021-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Immateriella tillgångar	93	93
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	5 797	5 731
Maskiner och inventarier	756	784
Finansiella anläggningstillgångar	128	127
Summa anläggningstillgångar	6 774	6 736
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Förråd	32	34
Kortfristiga fordringar	1 464	1 183
Kortfristiga placeringar (Not 1)	5 144	5 559
Kassa och bank	916	769
Summa omsättningstillgångar	7 556	7 545
SUMMA TILLGÅNGAR	14 330	14 281
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital		
- ingående eget kapital	3 728	2 330
- årets resultat	-342	1 398
Summa eget kapital	3 386	3 728
AVSÄTTNINGAR		
Avsättningar för pensioner (Not 2)	5 726	5 604
Summa avsättningar	5 726	5 604
SKULDER		
Långfristiga skulder	2 467	2 471
Kortfristiga skulder	2 751	2 478
Summa skulder	5 217	4 949
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	14 330	14 281
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		
Panter och jämförliga säkerheter	0	0
Ansvarförbindelser		
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (Not 3)	4 910	4 905
Övriga ansvarförbindelser (Not 4)	323	325

NOTER RESULTATRÄKNING (belopp i mkr)		
	Regionen	Regionen
	2022-01-01-- 2022-04-30	2021-01-01-- 2021-04-30
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Patientintäkter	83	82
Försäljning av hälso- och sjukvård	424	405
Försäljning av tandvård	17	19
Försäljning av medicinska tjänster	94	87
Försäljning av andra tjänster	62	57
Försäljning av material och varor	45	44
Erhållna bidrag	518	680
Övriga intäkter	27	12
Summa verksamhetens intäkter	1 271	1 387

	Regionen	Regionen
	2022-01-01-- 2022-04-30	2021-01-01-- 2021-04-30
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	1 742	1 724
Övriga personalkostnader	20	13
Sociala avgifter	601	663
Pensionskostnader	290	570
Läkemedel, sjukvårdsartiklar och medicinskt material	596	576
Ersättning, privata hälsovalsenheter	75	69
Köpt hälso- och sjukvård	79	82
Verksamhetsanknutna tjänster, varav	151	148
- <i>inhyrd personal</i>	99	94
Lämnade bidrag	183	167
Lokal- och fastighetskostnader samt media	118	126
Övriga kostnader	405	384
Summa kostnader	4 259	4 523

	Regionen	Regionen
	2022-01-01-- 2022-04-30	2021-01-01-- 2021-04-30
Not 3 Jämförelsestörande post		
Ändrat livslängdsantagande RIPS	0	326
Summa jämförelsestörande post	0	326
<i>Under april 2021 har livslängdsantagandet i RIPS ändrats. Den förändring som beslutades om i RIPS innebär för Region Västerbotten att pensionsskulden ökar vilket innebär en engångskostnad om 326 miljoner kronor. Hela kostnaden är tagen i bokslutet per april med hänsyn till att det avser en period som har varit.</i>		

	Regionen	Regionen
	2022-01-01-- 2022-04-30	2021-01-01-- 2021-04-30
Not 4 Skatteintäkter		
Regionsskatt	2 448	2 332
Summa skatteintäkter	2 448	2 332
Specifikation av skatteintäkterna		
Preliminära utbetalningar	2 388	2 263
Justeringspost, slutavräkning tidigare år	31	39
Prognos, slutavräkning innevarande år	29	30

	Regionen	Regionen
	2022-01-01-- 2022-04-30	2021-01-01-- 2021-04-30
Not 5 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	8	4
Vinst vid avyttring av finansiella omsättningstillgångar	2	1
Orealiserade vinster, finansiella omsättningstillgångar	0	333
Summa finansiella intäkter	10	339

	Regionen	Regionen
	2022-01-01-- 2022-04-30	2021-01-01-- 2021-04-30
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnad	3	3
Räntedel av årets pensionskostnad	37	22
Löneskattedel av årets pensionskostnad	9	5
Realiserade förluster, finansiella omsättningstillgångar	158	0
Orealiserade förluster i värdepapper	258	3
Förlust vid avyttring av värdepapper	0	0
Övriga finansiella kostnader	1	1
Summa finansiella kostnader	467	35

NOTER KASSAFLÖDESANALYS (belopp i mkr)

	Regionen	Regionen
Not 1 Justering för ej likvidpåverkande poster	2022-01-01-- 2022-04-30	2021
Av- och nedskrivningar och utrangeringar	170	493
Årets förändring, avsättning för pensioner	122	703
Justering realiserade vinster och förluster/värdepapp	258	-950
Summa ej likviditetspåverkande poster	550	245

	Regionen	Regionen
Not 2 Investeringar	2022-01-01-- 2022-04-30	2021
Immateriella tillgångar	8	2
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	162	538
Maskiner och inventarier	37	227
Finansiella anläggningstillgångar	-1	20
Summa investeringar	207	787

NOTER BALANSRÄKNING (belopp i mkr)		
	Regionen	Regionen
	2022-04-30	2021-12-31
Not 1 Kortfristiga placeringar		
Aktier och andelar	2 044	3 169
Räntefonder	2 038	1 198
Övriga kortfristiga placeringar	546	4
Orealiserad värdeförändring	515	1 188
Summa redovisat värde vid periodens slut	5 144	5 559

	Regionen	Regionen
	2022-04-30	2021-12-31
Not 2 Avsättning pensionsförpliktelser		
Utgående avsättning	5 726	5 604
<i>Varav löneskatt</i>	<i>1 389</i>	<i>1 360</i>
Summa redovisat värde vid periodens slut	5 726	5 604
Utredningsgrad i procent	96	96
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper		

	Regionen	Regionen
	2022-04-30	2021-12-31
Not 3 Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna		
Utgående ansvarsförbindelse	4 910	4 905
<i>Varav löneskatt</i>	<i>1 191</i>	<i>1 190</i>
Summa pensionsförpliktelser	4 910	4 905
Utgående ansvarsförbindelse	4 910	4 905
Anställda Ädelreformen		
Ädel	152	161
Löneskatt	37	39
Summa ädelreform	189	200

	Regionen	Regionen
Not 4 Borgensåtaganden	2022-04-30	2021-12-31
Länstrafiken i Västerbotten AB	25	25
AC-Net Internservice AB	10	10
Stiftelsen Skellefteå museums samlingar	1	1
* Transitio, garantibelopp (enskilt efter regress)	287	289
Summa redovisat värde vid periodens slut	323	325

Proprieborgen Transitio (solidarisk)

* Borgensåtagande som innebär att fordringsägaren omedelbart kan kräva vem hen vill av borgensmännen eller låntagaren så snart någon betalning uteblivit. Region Västerbotten har som ett av 21 regioner undertecknat dessa borgensförbindelser.

Bedömt utestående värde, borgensförbindelser 1 606 1 625

Transitio garantibelopp och utgående borgensförbindelse motsvarar borgen per 2022-04-30.

Solidarisk borgen Kommuninvest Sverige AB

Region Västerbotten har i oktober 2016 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Västerbottens ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Region Västerbottens andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 2 746 712 496 kronor och andelen av de totala tillgångarna till 2 785 626 213 kronor.

8.1 Redovisningsprinciper

Vid upprättandet av denna delårsrapport har samma redovisningsprinciper använts som i den senaste årsredovisningen.

9 Bilaga, Budgetomfördelningar per april 2022

Hälso- och sjukvårdsnämnd	mkr
Sjukhusvård	
- fördelning av regionfinanserad forskning	20,1
- fördelning av läs/skrivutredningar Neuro	0,5
- fördelning av stiftelsen Samsyn	0,3
- fördelning av nya läkemedel	25,0
- fördelning av tilläggsbudget ambulansen och förlossningen	13,0
- fördelning av kompetensutveckling ambulanssjukvården	2,4
- teknisk justering, av bland annat index o sociala avgifter	0,1
Övrig verksamhet Hälso- och sjukvårdsnämnden	
- flytt av tjänst	0,5
- fördelning av regionfinanserad forskning	-21,1
- fördelning av läs/skrivutredningar Neuro	-0,5
- fördelning av nya läkemedel	-25,0
- fördelning av tilläggsbudget läkemedel, tobiasregistret och biobank	40,4
- fördelning av kompetensutveckling ambulanssjukvården	-2,4
- fördelning av statsbidrag uppskjuten vård	40,0
- fördelning av influensavaccinering riskgrupper	0,1
- teknisk justering, av bland annat index o sociala avgifter	0,0
Summa Hälso- och sjukvårdsnämnden	93,5

Bilagan fortsätter på nästa sida!

Regionstyrelsen		mkr
Primärvård beställning		
- fördelning av influensavaccinering riskgrupper		2,9
Digitalisering		
- fördelning av regionfinanserad forskning		1,0
- fördelning av lägre index		-0,3
- samordning av administration och IT-kostnader		0,2
- fördelning av tilläggsbudget datorer		3,2
- teknisk justering, av bland annat index o sociala avgifter		-0,1
Service		
- samordning administration		0,7
- flytt av allmän säkerhet		-6,7
- fördelning av lägre index		-1,2
- teknisk justering, av bland annat index o sociala avgifter		0,0
Övrig verksamhet inom Regionstyrelsen		
- samordning administration		4,6
- fördelning av bidrag Kulturföreningar		-1,0
- flytt av allmän säkerhet		6,7
-flytt av tjänst		-0,5
- fördelning av tilläggsbudget NRF, Omställningsfond och KSA		13,0
- fördelning av lägre index Service och digitalisering		1,5
- fördelning av statsbidrag uppskjuten vård		-40,0
- fördelning av influensavaccinering riskgrupper		-3,0
- fördelning stiftelsen Samsyn		-0,3
Summa Regionstyrelsen		-19,4
Regionala utvecklingsnämnden		
- fördelning av bidrag Kulturföreningar		1,0
- samordning administration		-5,5
Summa Regionala utvecklingsnämnden		-46,1
Nettoförändring		69,6